

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי- אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

לפני כבוד השופט עדי הדר

המבקשת: אנג'לה בר

נגד

המשיבה: ביטוח חקלאי- אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

החלטה

לפני ביהמ"ש בקשה לאישור תובענה כייצוגית שעניינה טענת המבקשת שהמשיבה הפחיתה סכומים מתשלום של תגמולי ביטוח במסגרת פוליסות ביטוח מקיף לרכב, שלא כדן.

הגשת כתבי טענות ודיונים

1. המבקשת הגישה בתאריך 1.4.24 בקשה לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "בקשת האישור"). המשיבה, לאחר שביקשה וקיבלה ארכה, הגישה בתאריך 7.8.24 תשובה לבקשת האישור. המבקשת, לאחר שביקשה וקיבלה ארכה, הגישה בתאריך 11.9.24 תגובה לתשובה. הדיון הראשון התקיים בתאריך 18.9.24 ובו ביהמ"ש קבע בקשת האישור לחקירת מצהירים ובנוסף, קבע כי ככל שהמשיבה תוותר על קיום הדיון, תודיע על כך וביהמ"ש ייתן צו להגשת סיכומים. המשיבה הגישה בתאריך 14.10.24 בקשה להעברת הדיון לפי סעיף 7(א) לחוק תובענות ייצוגיות, הואיל והוגשה בקשת אישור קודמת על ידי ב"כ המבקשת במסגרת ת"צ 47035-07-21 אלבז נ' איי.די. איי. חברה לביטוח בע"מ (להלן: "עניין אלבז"), אשר מעוררת שאלות משפטיות דומות. המבקשת הגישה בתאריך 3.11.24 התנגדותה לבקשה להעברת הדיון. במקביל, הגישה המשיבה הודעה בה היא מודיעה כי היא מוותרת על קיום דיון חקירת המצהירים, ככל שהבקשה להעברת דיון לא תתקבל. הדיון השני התקיים בתאריך 5.11.24, ובו ביהמ"ש הורה להמציא כתבי הטענות בהליך זה למשיבה בבקשה בעניין אלבז, לצורך קבלת תשובתה לבקשה להעברת דיון. המשיבה כאן המציאה בתאריך 25.11.25 עמדת המשיבה בעניין אלבז, כפי שהומצאה לה, בה היא מותירה ההכרעה לשיקול דעת ביהמ"ש. לכן, ביהמ"ש הורה בתאריך 26.11.24 על קבלת הבקשה להעברת הדיון, ובהתאם הורה על העברת ההליך כאן למותב בביהמ"ש המחוזי בת"א הדן בעניין אלבז. ביהמ"ש המחוזי הורה לצדדים בהליך זה להודיע עמדתם בשאלת איחוד שמיעת בקשת האישור כאן עם שמיעת הבקשה בעניין אלבז, ומכיוון ששני הצדדים התנגדו, ביהמ"ש המחוזי החזיר בתאריך 12.12.24 הליך זה למותב זה. המשיבה הגישה בתאריך 26.12.24 בקשה לעיכוב הליכים בבקשת האישור כאן עד להכרעה בעניין אלבז. המבקשת, לאחר שביקשה וקיבלה ארכה, הגישה בתאריך 16.2.25 תשובה לבקשת עיכוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

ההליכים. הדיון השלישי התקיים בתאריך 23.2.25 ובו ביהמ"ש קיבל עמדת הצדדים ולפיה יעוכבו ההליכים עד להכרעה בעניין אלבו. המבקשת הגישה בתאריך 3.4.25 הודעה בה עדכנה שבקשת האישור בעניין אלבו התקבלה וביקשה ליתן צו להגשת סיכומים. הצדדים הגישו בתאריך 7.4.25 בקשה לאישור הסדר דיוני לעניין מועדי ואופן הגשת סיכומי הצדדים. ביהמ"ש דחה באותו יום הבקשה, ונתן בהתאם הוראות לעניין אופן ומועדי הגשת סיכומי הצדדים. המבקשת הגישה בתאריך 24.4.25 הודעה לפיה בכוונתה להגיש ערעור בעניין אלבו ובהתאם הותירה לשיקול דעת ביהמ"ש האם לעכב ההליכים, ובמקביל עתרה להארכת מועד להגשת סיכומיה. ביהמ"ש דחה באותו יום הבקשה וקבע שאין מקום עוד לעיכוב הליכים. המבקשת, לאחר שביקשה וקיבלה ארכה, הגישה בתאריך 5.5.25 סיכומים מטעמה. המשיבה, לאחר שביקשה וקיבלה ארכה, הגישה בתאריך 3.6.25 סיכומים מטעמה. המבקשת, לאחר שביקשה וקיבלה ארכה, הגישה בתאריך 16.6.25 סיכומי תשובה. ביהמ"ש מחק סיכומי התשובה מאחר והם חרגו ממגבלת העמודים שקבע. המבקשת הגישה בתאריך 17.6.25, סיכומי תשובה בצורה תקינה. המשיבה הגישה בתאריך 18.6.25 בקשה למחיקת סעיפים מסיכומי התשובה. המבקשת, הגישה בתאריך 23.6.25, תשובה לבקשה.

דיון והכרעה

2. על ביהמ"ש לקבוע האם עלה בידי המבקשת לשכנע כי יש אפשרות סבירה שהטענה כי תשלומים של תגמולי ביטוח במסגרת פוליסות ביטוח מקיף לרכב, מהם מופחתים סכומים שונים בגין "משתנים מפחיתים" או "משתנים מיוחדים", הגם שאלה לא צוינו בפני המבוטחים בשלב הטרם חוזי, בניגוד לחוזר המפקח על הביטוח 2000/12 מתאריך 13.11.2000, שכותרתו "ביטוח רכב (רכוש) – תגמולי ביטוח במקרה של אובדן גמור" (להלן: "חוזר אובדן גמור"), תוכרע לטובת הקבוצה כנדרש בסעיף 8(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות"). להלן טענות הצדדים:

טענות המבקשת

3. המבקשת טענה בבקשת האישור שחרף האמור בחוזר המפקח, המשיבה (או מי מטעמה) לא מודיעה למבוטחים בשלב הצעת הביטוח (או החידוש) על המשתנים המפחיתים אשר עשויים להשפיע על ערך הרכב, ולמרות זאת, מופחתים המשתנים המפחיתים מהסכום שמקבלים המבוטחים בקרות מקרה הביטוח. עוד טענה, שמתשובת המשיבה לפנייתה – היא לא רואה פגם בכך שהיא (או מי מטעמה) לא מציגה למבוטחיה את המשתנים המפחיתים בשלב הטרם חוזי, ומסרבת להשיב למבוטחיה את הכספים שהפחיתה גם כאשר הם דורשים זאת ממנה לנוכח חוזר המפקח. עוד טענה, שהתקשרה עם המשיבה בפוליסת ביטוח מקיף לרכב באמצעות סוכנת ביטוח, וכאשר אירע אירוע ביטוחי של "אובדן גמור" לרכבה בתאריך 12.1.2024, הרכב שלה הוכר כ"אובדן גמור" ומחירו נקבע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

בסך כולל של 108,000 ₪ וכי המשיבה הפחיתה תשלומים בגין משתנים מפחיתים, זאת חרף העובדה שהמשתנים המפחיתים לא צוינו בפניה בשלב הטרם חוזי. עוד טענה, שהמשיבה שלחה אליה בתאריך 25.2.24 הודעת תשלום, במסגרתה צוין כי יועבר אליה סך של 103,421 ₪ (103,410 ₪ + ריבית). עוד טענה, שבשלב הצעת הביטוח היא לא קיבלה פירוט של המשתנים המיוחדים שבמחירון העשויים להשפיע על ערך הרכב לצורך חישוב תגמולי הביטוח ולכן על המשיבה לשלם לה סך של 4,590 ₪ שקוּזו מערך הרכב.

4. עוד טענה, שהמטרה של הסדרת הסוגיה בהנחיות, היא יצירת "הבנה ברורה של היקף ומהות הכיסוי למקרה ביטוח של אובדן גמור לרכב מבוטח" בעת קשירת העסקה, כמו גם בשלב יישוב התביעה, וזאת באמצעות הוראות המתייחסות לשלב הצעת הביטוח בטרם קשירה של עסקת הביטוח. עוד טענה, שהחקיקה, הנחיות המפקח והפסיקה, קובעות באופן חד - משמעי וברור, כי יש להציג את המשתנים המפחיתים בשלב הטרם חוזי, בין אם השלב הטרם חוזי נעשה בכתב ובין אם הוא נעשה בעל פה וכי במקרה שחברת הביטוח לא מציינת את המשתנים המפחיתים, היא אינה יכולה להתבסס עליהם, ועליה לשפות את המבוטח במלוא שווי הרכב ללא התחשבות במשתנים המפחיתים. עוד טענה, שחובת הגילוי על אודות המשתנים המפחיתים, חלה בין אם המשיבה מוכרת את פוליסת הביטוח באופן ישיר, ובין אם הפוליסה נמכרת באמצעות סוכני ביטוח. עוד טענה, שחוק חוזה הביטוח והפסיקה קובעים שחור על גבי לבן, כי סוכנים הם שלוחים של חברת הביטוח, מחייבים אותה, ואחראים לתת את כל המידע הרלוונטי הנדרש בשלב הטרם חוזי. עוד טענה, שהמשיבה לא הכחישה כי לא הוצגו או פורטו בפניה המשתנים המפחיתים כאמור, אלא נימקה את דחיית דרישתה לתשלום הסכום שהופחת בכך שהמידע הוצג במסגרת הפוליסה ודף פרטי הביטוח, ובכך שלכאורה אין עליה (ובהתאם על הפועלים מטעמה) חובה ליתן פירוט של המשתנים המיוחדים שבמחירון העשויים להשפיע על ערך הרכב לצורך חישוב תגמולי הביטוח, טרם כריתת חוזה הביטוח. עוד טענה, שהמשיבה הפרה את חוזר המפקח וקודקס הרגולציה ענף כללי ביטוח, שם נקבע במפורש כי על חברות הביטוח, לציין בפני המבוטחים בשלב הטרם חוזי, הן בכתב והן בעל פה, את המשתנים המפחיתים, ובמקרה שהן לא עושות כן – לא ניתן להשתמש בסייגים הקבועים, ולהפחית תשלומים. עוד טענה, שהמשיבה (או מי מטעמה) מטעה את חברי הקבוצה, ופועלת בניגוד לאמור בסעיף 55 לחוק הפיקוח שכותרתו "איסור תיאור מטעה" שכן היא (או מי מטעמה) מטעה את המבוטחים באשר להיקף הכיסוי הביטוחי והסייגים לו וכי במעשיה ובמחדליה, המשיבה התעשרה על חשבונה וחברי הקבוצה שלא כדין.

5. עוד טענה, שהן המשיבה והן הסוכנים מטעמה התעשרו מכך שלא גולו המשתנים המפחיתים, מפני שבדרך זו לקוחות רבים יותר כרתו חוזי ביטוח, כאשר חלקם לא היה כורת את חוזה הביטוח אילו היו מציינים בפניהם את העובדה שהם מקבלים כיסוי חלקי,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

אך משלמים פרמיה בעבור ערך מלא של הרכב ללא הפחתות (יוזכר כי ביטוח מקיף אינו חובה). עוד טענה שחישוב הנזק לצורך הגשת בקשת האישור - שנערך על דרך האומדנה בחישוב זהיר ושמרני - עומד על למעלה מ- 2.5 מיליון ₪ לחברי הקבוצה, אך למען הזהירות סכום הנזק הוגבל לתחום סמכותו של בית המשפט הנכבד. המבקשת ביקשה להגדיר את הקבוצה בשמה מוגשת הבקשה כדלקמן: **"כל מי שקיבל או יקבל תגמולי ביטוח בגין פוליסת ביטוח מקיף לרכב, שנכרתה עם המשיבה, לרבות באמצעות סוכנים, במקרים של "אובדן גמור" או "אבדן גמור להלכה", בסכום מופחת, בשל "משתנים מפחיתים/מיוחדים", זאת מבלי שמשתנים אלו הוצגו לו בשלב הטרם חוזי, במהלך 3 השנים האחרונות ועד למועד אישור התובענה כייצוגית"**.

טענות המשיבה

6. המשיבה טענה בתשובתה, שקבלת הבקשה תחתור תחת עקרונות יסוד בביטוח ובכללם- עקרון השיפוי אשר בא להבטיח כי מבוטחים לא **"ירוויחו"** מקיומו של ביטוח, אלא יקבלו שיפוי בגובה הנזק שנגרם להם ואשר יביא להשבת המצב לקדמותו וכי קבלת הבקשה תביא לכך שמבוטחים אשר נגרם להם נזק בגובה שווי הרכב, יקבלו מחברת הביטוח תגמולי ביטוח העולים על שווי הרכב ערב התאונה. עוד טענה, שלו היו המבוטחים מבקשים למכור את הרכב, התמורה שהיו מקבלים הייתה על פי שווי רכבם תוך התחשבות במצבו של הרכב והמשתנים המשפיעים על שווי וכי אין כל היגיון והצדקה משפטית שבמקרה של אובדן הרכב בתאונה, המבוטח **"יזכה"** לקבל מחברת הביטוח תגמולים העולים על שווי השוק של רכבו. עוד טענה, שלנוכח דרישות חוזר אובדן גמור, טפסי ההצעה שלה כוללים פסקה כנדרש בחוזר וכך גם מפרטי הביטוח. עוד טענה שבנוסף, בטרם מופקת פוליסה לביטוח רכב ממערכת ההפקה שלה, מופק אוטומטית במערכת המחשב שלה מסמך טיוטה- מפרט דמה- אשר גם כולל את פירוט נושא המשתנים והמחירון וכי רק לאחר שהסוכן מאשר את מפרט הדמה, ניתן להפיק פוליסה. עוד טענה, שהסוכנים מונחים על ידיה להעביר את מפרט הדמה או את תוכנו לידיעת המועמד לביטוח טרם כריתת חוזה הביטוח (חדש או חידוש) ולפני אישור הפקת הפוליסה במערכת וכי סוכני הביטוח נדרשים להקפיד על מילוי טופס הצעה על ידי המועמד לביטוח בשלב הטרם חוזי, כאשר הטופס כולל הסבר מפורש לגבי השפעת המשתנים על שווי הרכב.

7. עוד טענה, כי מן המפורסמות היא ששוויים של רכבים בעסקאות מכירה וקניה של רכב משומש נקבע על בסיס המחירון וכי המחירון מפרט משתנים שונים אשר משפיעים על שווי הרכב בין אם בהעלאת השווי או בהפחתתו, כגון מספר הבעלים הקודמים, זהות הבעלים (כגון חברת השכרה), מספר הקילומטרים שהרכב נסע וכיוצ"ב. עוד טענה, שאין שום סיבה שמבוטח יסבור שיקבל מחברת הביטוח תגמולים העולים על שווי האמיתי של רכבו על פי המחירון וכי כל חברות הביטוח, ללא יוצא מן הכלל, עושות שימוש במחירון ובמשתנים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

הקבועים בו כדי לקבוע את שווי הרכב במקרה של אובדן גמור לרכב. על כן, טענה, כי מעבר שמדובר בעניין שולי אשר אין לו השפעה על החלטת המבוטח להתקשר בחוזה הביטוח, הרי שאין בנמצא חברת ביטוח שאינה מתחשבת במשתנים בעת התשלום. עוד טענה, שחוזר המפקח פורסם לפני שנים רבות, בשנת 2000 וכי הסנקציה הקבועה בסעיף 3 בחוזר אינה נוגעת לה, מאחר שהיא מתייחסת רק למצב שבו חברת הביטוח לא כללה הסבר לגבי השפעת המשתנים הן בשלב הצעת הביטוח והן בדף פרטי הביטוח. עוד טענה, שאין חולק שבעניינינו דף פרטי הביטוח (לכל הפחות) כולל הסבר כאמור ועל כן הסנקציה לא חלה. עוד טענה שהסנקציה אינה חלה לנוכח חוזר צירוף לביטוח שפורסם בשנת 2016 על ידי הממונה (להלן: "חוזר הצירוף"), היינו בשלב הטרם חוזר וזיזי וכי חוזר זה תוקן מספר פעמים מאז 2016, כאשר הנוסח העדכני הוא מתאריך 1.3.23. עוד טענה שחוזר הצירוף מציין מידע מהותי אשר מבטח וסוכן ביטוח נדרשים לפרטו טרם ההתקשרות ומידע מהותי זה אינו כולל דרישה לציין את המשתנים בפני המבוטח. למותר לציין, טענה, שחוזר הצירוף אינו כולל את הסנקציה המבוקשת. עוד טענה, שהיא פועלת כדין בכל הנוגע למשתנים. הסבר על השפעת המשתנים על חישוב ערך הרכב במקרה של אובדן גמור מוצג למבוטחים במסגרת הפוליסה אשר נשלחת אליהם. על פי חוזר הצירוף כאשר מועמד לביטוח מבקש זאת, תנאי הפוליסה נמסרים לו עוד טרם כריתת חוזה הביטוח. כמו כן, לאחר קבלת הסכמתו של המבוטח לכריתת חוזה הביטוח, נשלחים אליו המפרט והתנאים הכלליים (לרוב באמצעים דיגיטליים) וזאת, לרוב עוד טרם כניסת הביטוח לתוקף. משלוח המפרט והתנאים הכלליים נעשה הן ברכישת פוליסה חדשה והן בכל חידוש וחידוש של הפוליסה. המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח לפי שיקול דעתו. המשיבה טענה, שבכל מקרה המבוטחים מודעים לקיומו של המחירון, לרבות המשתנים הקבועים בו והשפעתם על שווי הרכב.

8. עוד טענה, שמלשונו של חוזר אובדן גמור עולה, כי הסנקציה תחול רק במקרה של אובדן גמור לפי סעיף 6(א) לפוליסה התקנית שכן היא לא מתייחסת למצב השונה של אובדן גמור להלכה, המוגדר בסעיף 6(ב) לפוליסה התקנית. כמו כן, טענה, הסנקציה לפי לשונה חלה רק כאשר מבטח לא קיים אף לא אחת מהחובות שהוטלו עליו, היינו לא ציין בשום שלב את המחירון ואת המשתנים שעליהם הוא מסתמך. עוד טענה שגם ההיגיון, המדיניות המשפטית הרצויה והשכל הישר מובילים למסקנה כי על מבטח שציין את המחירון והמשתנים במסגרת מפרט הפוליסה/התנאים הכלליים לא תוטל הסנקציה הקיצונית החותרת תחת עקרון השיפוי והמוטלת על מבטח שלא עשה דבר בנושא. עוד טענה, שמאחר שאין חולק שהיא מציינת את המחירון ואת המשתנים שעליהם היא מתבססת הן במפרט הפוליסה והן בתנאים הכלליים, הרי שאין תחולה לסנקציה בעניינינו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

9. עוד טענה, שאין ספק שמאז פרסום חוזר אובדן גמור לפני כמעט 24 שנים, התרחשו שינויים אדירים בכל תחומי החיים, לרבות בטכנולוגיה ובהתנהלות של מבוטחים, סוכני ביטוח וחברות ביטוח וכי החוזר שדורש מסירת מידע בכתב בשלב הצעת הביטוח אינו נוגע להתקשרויות שנעשות בטלפון, ביישומים למיניהם, בווטסאפ וכיוצ"ב שהם מטבעם מהירים ואינן כוללים החלפת מסמכים. משכך, טענה, יש להתאים את החוזר לשינויים באופן מכירת ביטוחים לאור ההתפתחות הטכנולוגיות ולפרשו באופן שיתאים למכירת ביטוח רכב בערוצים אחרים שאינם כוללים חתימה על הצעת ביטוח כתובה. מעבר לכך, טענה, כך מבוטח יכול לעיין בפוליסת הביטוח שלה המפורסמת באתר שלה במרשתת והכוללת גילוי אודות המשתנים. עוד טענה, שמאחר שחוזר הצירוף מאוחר לחוזר אובדן גמור ומדובר בחוזרים באותה דרגה נורמטיבית, הרי שלפי כללי הפרשנות חוזר הצירוף גובר ואין תחולה לסנקציה שנקבעה בחוזר אובדן גמור. עוד טענה, שלפי חוזר הצירוף, המשתנים אינם חלק מהמידע שעל חברת הביטוח/סוכן הביטוח למסור למועמד לביטוח בשלב הטרם חוזי. כמו כן, טענה, בחוזר הצירוף לא נקבעה סנקציה למקרה שבו סוכן הביטוח/חברת הביטוח לא מילאו התחייבות הקבועה בחוזר זה. עוד טענה כי במקרה שבו נגרם לרכב המבוטח אובדן כתוצאה מפגיעת רכב אחר והאחריות לתאונה מוטלת על נהג הרכב הפוגע, המבוטח ברוב המקרים יגיש תביעה נזיקית כנגד נהג הרכב הפוגע ובמקרה כזה, המבוטח (הנפגע) יקבל פיצוי בהתאם לשווי רכבו במחירון שעליו מסתמך שמאי הרכב, תוך התחשבות במשתנים כמובן וכי אין כל הצדקה או היגיון שבמקרה שבו המבוטח הוא האחראי לתאונה ויפעיל את הביטוח שלו, הוא יתעשר ויקבל תגמולי ביטוח העולים על שווי רכבו. עוד טענה, שאם הפרשנות לסנקציה לא תתקבל על ידי בית המשפט, מבוקש לקבוע כי הסנקציה בטלה באשר לממונה אין סמכות להטיל סנקציה כאמור ובמיוחד בהיותה סותרת את הוראות חוק חוזה הביטוח בדבר עיקרון השיפוי.

10. עוד טענה, שההתחשבות במשתנים לצורך תשלום תגמולי הביטוח מבוססת על עקרון בסיסי בביטוח- עקרון השיפוי. לפיכך, טענה, גובה תגמולי הביטוח צריך להיות בגובה נזקו של המבוטח – שוויו האמיתי של הרכב המתחשב בקיומם של המשתנים. עוד טענה, שאומנם באופן מגמתי ומכוון המבקשת עושה שימוש במונח "משתנים מפחיתים", אולם ההתחשבות במשתנים לצורך תשלום תגמולי הביטוח נעשית לעיתים גם לחיוב, בהתאם למשתנים המוזכרים במחירון שכן כאשר ברכבו של מבוטח מתקיימים משתנים המעלים את ערך הרכב מעבר לערך הרכב הבסיסי, תגמולי הביטוח יהיו גבוהים מערך הרכב הבסיסי.

11. עוד טענה, להעדר עילת תביעה אישית שכן המבקשת הסתירה כי מדובר בחידוש לפוליסה שכן ביטחה את רכבה אצלה גם בשנה הקודמת. לפיכך, טענה, המבקשת קיבלה ממנה כבר בחודש יוני 2022 מפרט ותנאים כלליים עם פירוט המשתנים וידעה היטב על קיומם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

והשפעתם. עוד טענה, שהמבקשת אינה מציינת כי ביטוחה לאורך השנים רכבים נוספים והייתה מודעת, גם מפוליסות נוספות שקיבלה, לאופן תשלום תגמולי ביטוח במקרה של אובדן, תוך התחשבות במשתנים. עוד טענה, שעד קרות מקרה הביטוח המבקשת לא פנתה אליה בבקשה לבטל את הפוליסה בשל המשתנים, על אף שהייתה רשאית לעשות כן בכל עת. מכאן, טענה, שההתחשבות במשתנים הייתה מוסכמת עליה. עוד טענה, עוד טענה, שהיא שילמה למבקשת תגמולי ביטוח בגובה מלוא הנזק שנגרם לה שהוא שווי הרכב המבוטח לפי המחירון. לכן, טענה שאילו המבקשת הייתה מוכרת את הרכב במועד התאונה, התמורה עבורו הייתה מתחשבת במשתנים, כמקובל בשוק הרכב.

12. עוד טענה, שלא הובאה כל ראיה בדבר קיומה של "שיטה" או "מדיניות" מנוגדת לדין אצלה וכי למבקשת וליתר חברי הקבוצה לא נגרם כל נזק. עוד טענה לחילופין, כי יש לצמצם את הקבוצה למחדשי פוליסה בלבד באמצעות סוכנת הביטוח של המבקשת.

תגובת המבקשת לתשובה

13. המבקשת טענה בתגובתה לתשובה, שבענייננו אין מחלוקת אמיתית בין הצדדים כי בעת התקשרות המשיבה עם לקוחותיה בפוליסות ביטוח, היא לא מציינת בפניהם, ולו ברמז, כי היא צפויה להפחית משווי הרכב שלהם במקרה של אובדן גמור משתנים שונים של הרכב, בדיוק כפי שהיא טענה בבקשת האישור, ובניגוד ברור לחוזר אשר מטרתו הייתה להביא לידיעת המבוטחים את קיומם של המשתנים המפחיתים בשלב הטרם חוזי. עוד טענה, שהמשיבה הודתה כי לא הציגה לה הצעת ביטוח כלשהי קודם לכריתת הביטוח ולא צוינו בפניה המשתנים המפחיתים קודם לכריתת ההסכם. למעשה, טענה, המשיבה לא הציגה ולו לקוח אחד שחתם אי פעם (או ב- 7 השנים האחרונות) על הצעת ביטוח הכוללת את המשתנים המפחיתים. עוד טענה, שהיא סבורה כי ניתן בנקל לקבוע שהמשיבה אינה פועלת כדין. המבקשת ציינה שמסמכים שנשלחים לאחר כריתת פוליסת הביטוח, לא יכולים לרפא מחדלים באשר לחובות הגילוי והיידוע המוטלות על חברות הביטוח (והמשיבה וסוכניה) בשלב טרום חוזי וכי הטענה של המשיבה, על יידוע הלקוחות במסגרת פוליסת הביטוח שנשלחת לאחר כריתת חוזה הביטוח, היא טענה ממוחזרת שכבר נדחתה פעם אחר פעם על ידי בתי המשפט השונים. עוד טענה, שבתי המשפט השונים, אישרו בקשות לאישור שעסקו במשתנים מפחיתים, כאשר הופרה חובת הגילוי בשלב הטרם חוזי, גם במקרים בהם החוזה נכרת באמצעות סוכני ביטוח. באותו אופן, טענה, כמעט מאליו ברור שהוראות החוק והפסיקה קובעים מפורשות שסוכני ביטוח הם שלוחים של חברות הביטוח, ומחייבים אותן, וחובות הגילוי המוטלות על חברות הביטוח, מוטלות על הסוכנים מטעמן. עוד טענה, שהמשיבה מנסה להתעלם (ולהחריש ולבטל) מהעובדה שהמאסדר חזר פעם נוספת, לא מכבר בתאריך 2.3.2023, במסגרת עמדה בתיק מקביל נגד ביטוח ישיר המתנהל בבית המשפט המחוזי תל אביב (ת"צ 47035-07-21), על כך שעל חברות הביטוח, לרבות המשיבה, לפרט על אודות המשתנים המפחיתים בשלב הטרם החוזי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

14. לעניין טענת המשיבה לכך שדיני נזיקין נועדו להשיב את המצב לקדמותו וכפועל יוצא אין להתיר פיצוי יתר של הלקוחות (חברי הקבוצה), גם בהנחה שהמשיבה הפרה את חובת היידוע של לקוחותיה, המבקשת השיבה שטענה זו שגויה וממוחזרת ודחתה, עת שנקבע כי הפרת חובת היידוע בשלב הטרם חוזי מביאה לפגיעה בלקוחות ומצדיקה פיצוי של חברי הקבוצה, ומימוש הסנקציה הקבועה בחוזר.

15. לעניין טענת המשיבה לעילה האישית שלה - המבקשת השיבה שאין מחלוקת כי המשיבה לא גילתה לה את המשתנים המפחיתים בשלב הטרם חוזי, והיא גם לא ראתה אותם במפרט הפוליסה כאשר היא לא נוהגת לקרוא את עשרות המסמכים הנשלחים לאחר כריתת הפוליסה, ולא ידעה שיש משתנים שאמורים להפחית את ערך הרכב שלה. עוד טענה, שהפעם הראשונה שהיא שמעה על משתנים מפחיתים לרכב שלה היה לאחר התאונה, כשהמשיבה לא הכירה בתביעתה והפחיתה לה משתנים שונים שהיא לא ידעה שיופחתו לה, בכך, טענה, היא נפגעה בדיוק כפי שנפגעו חברי הקבוצה בבקשת אישור זו. עוד טענה שעמדת המשיבה היא חסרת יסוד לחלוטין וחותרת תחת כל מהות החוזר, ומרוקנת אותו מתוכן שכן מהותו של החוזר הוא מתן מלוא המידע על אודות המשתנים המפחיתים בשלב הצעת הביטוח וטרם כריתת ההסכם.

הבקשה למחיקת סעיף 5 מסיכומי התשובה של המבקשת

16. בטרם ביהמ"ש ידון בבקשת האישור לגופה, תחילה יש לדון בבקשת המשיבה למחיקת סעיף 5 מסיכומי התשובה של המבקשת (להלן: "בקשת המחיקה"). המשיבה טענה בבקשת המחיקה שטענות המבקשת בסעיף 5 לסיכומי התשובה מטעמה אינן מהוות תשובה לנטען בסיכומי המשיבה, וכי אלו הועלו לראשונה בסיכומי התשובה של המבקשת, ולא נכללו בסיכומי הראשיים ובבקשת האישור. בכך, טענה, מנעה ממנה המבקשת להשיב לטענות האמורות. המבקשת השיבה לבקשת המחיקה, שלא ניתן למחוק אסמכתאות משפטיות מכתב טענות והצגת אסמכתאות משפטיות אינה הרחבת חזית.

17. ביהמ"ש קובע שלא היה מקום להגשת בקשת המחיקה שכן מהותית הינה תשובה לסיכומי התשובה של המבקשת לסיכומי התשובה של המשיבה לסיכומי המבקשת זאת, מבלי שהתבקש אישור ביהמ"ש לכך. עיון בסעיף 5 לסיכומי התשובה של המבקשת לסיכומי התשובה של המשיבה, מעלה שמדובר בהפניה לפסיקה אחרת שלטענת המבקשת נפקדו בהן לקבוצה סכומים משמעותיים, גם כאשר לא הורו על החלת הסעד בסעיף 3 לחוזר במלואו. המשיבה בחרה לא רק להגיש את הבקשה למחיקה מסיכומי התשובה של המבקשת, אלא בחרה לטעון לגופם של דברים האמורים בו, וללא קבלת אישור ביהמ"ש להגיש תשובה לתשובה לתשובתה לסיכומי המבקשת. יחד עם זאת, מאחר וניתנה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

למבקשת הזדמנות להשיב לבקשת המשיבה, וכך היא עשתה, ביהמ"ש לא ימחק את הבקשה ויראה בטענות הצדדים כחלק מטענותיהם במסגרת הסיכומים.

האם יש להחיל על הבקשה כאן החלטת ביהמ"ש המחוזי בעניין אלבו?

18. כפי שצוין במבוא להחלטה זו, הליך זה הועבר לבקשת המשיבה ובהסכמת המשיבה למותב הדין בעניין אלבו שכן ביהמ"ש קבע בתאריך 26.11.24 שעיון בהליך זה ובהליך בעניין אלבו מעלה שהעובדות בשני ההליכים דומות. על מנת לסבר את האוזן, במסגרת הליך זה, נטען שענייניו בתשלומים של תגמולי ביטוח במסגרת פוליסות ביטוח מקיף לרכב, מהם מופחתים סכומים שונים בגין "משתנים מפחיתים" או "משתנים מיוחדים", הגם שאלה לא צוינו בפניי המבוטחים בשלב הטרם חוזי, בניגוד לחוזר ביטוח 2000/12 מיום 13.11.2000, שכותרתו "ביטוח רכב (רכוש) – תגמולי ביטוח במקרה של אובדן גמור". ועיון בהחלטה בעניין אלבו, מעלה שגם עניינה הינו בגין הפחתת תגמולי ביטוח בשל "משתנים מפחיתים" במקרה של "אובדן הלכה למעשה" (או "אובדן גמור").

19. באשר לעילת התביעה האישית – המבקשת טענה שהמשיבה לא גילתה לה את המשתנים המפחיתים בשלב הטרם חוזי, והמבקשת גם לא ראתה אותם במפרט הפוליסה כאשר היא לא נוהגת לקרוא את עשרות המסמכים הנשלחים לאחר כריתת הפוליסה, ולא ידעה שיש משתנים שאמורים להפחית את ערך הרכב שלה וכי הפעם הראשונה שהיא שמעה על משתנים מפחיתים לרכב שלה היו לאחר התאונה, כשהמשיבה לא הכירה בתביעתה והפחיתה לה משתנים שונים שהיא לא ידעה שיופחתו לה. בהליך בעניין אלבו עלה שעילת התביעה האישית אף היא דומה להליך דנן שלפנינו, כאשר נטען, שהסכומים המופחתים הופחתו מבלי שצוינו משתנים אלה בפני המבקש שם כמשפיעים על סכום השיפוי בעת אובדן גמור בשיחות הטלפון עימו בעת רכישת פוליסת הביטוח המקורית, או חידושה בשנים שלאחר מכן; המשיבה שם אף לא הכחישה התנהלות זו בתקשורת עם המבקש שם טרם הגשת הבקשה לאישור באותו הליך.

20. באשר לעילת התביעה הקבוצתית- נטען שהמשיבה מפרה את החובה של הצגת המשתנים המפחיתים באופן רחב, וכעניין שבמדיניות היא לא כוללת את המידע על אודות המשתנים המפחיתים בשלב הטרם חוזי, ולא נותנת פיצוי מלא ללקוחות שלא גולו בפניהם המשתנים המפחיתים. לכן, טענה המבקשת שהיעדר הצגת המידע על אודות הרכיבים המשתנים, נוגע גם ליתר המבוטחים. גם ביחס לחברי הקבוצה בעניין אלבו נטען - שהמשיבה שם מפרה את הוראות חוזר המפקח בכך שהיא מפחיתה מסכום השיפוי בעת אובדן גמור משתנים מפחיתים, מבלי לציין זאת למבוטחיה בשלב הטרם חוזי; המשיבה שם הנהיגה לראשונה את ההתקשרות בהסכם ביטוח באופן ישיר וללא סוכן, כך שחלק ניכר ממבוטחיה מתקשרים עימה בשיחת טלפון.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

21. גם הגדרת הקבוצות בשני ההליכים מאוד דומה, כאשר במסגרת ההליך דן התווסף עניין כריתת פוליסת ביטוח אף באמצעות סוכני ביטוח. אף הסעדים הנתבעים הינם דומים ועניינם, תשלום פיצוי לרבות חיוב בהשבת הפרשי התגמולים שחברי הקבוצה קיבלו בחסר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית; צווי עשה שיוורו למשיבות לתקן את התנהלותן ולשלם סכום ביטוח ללא הפחתות בגין משתנים מפחיתים אם אלה לא הוצגו בשלב הטרם חוזי; מינוי בודק שיבדוק את היקף ההפרה ומשכה, היקף חברי הקבוצה, היקף הנזק והתעשרות המשיבות.

22. ביהמ"ש קובע שעיון בהליך זה ובעניין אלבו, מעלה שהן מעלות שאלות של עובדה ומשפט דומות עד מאוד והשוני היחיד בין שני ההליכים, הינו שבהליך זה המבקשת התקשרה בפוליסת ביטוח באמצעות סוכן ביטוח, ואילו בעניין אלבו המבקש שם התקשר ישירות באמצעות סוכנות הביטוח עצמה וביהמ"ש יתייחס לכך בהמשך. עוד יש לציין שבשני המקרים ההתקשרות הייתה באמצעות הטלפון. כפי שצוין במבוא להחלטה זו, המשיבה כאן הגישה בקשה להעברת דיון בהליך זה לביהמ"ש המחוזי הדן בעניין אלבו, בקשה אליה התנגדה המבקשת כאן. אולם, בהמשך ובצורה תמוהה (כפי שצוין הן על ידי ביהמ"ש המחוזי (כב' השופט שקד) והן על ידי מותב זה, בחרה המשיבה להתנגד לאחד הדיון בעניין דנא עם עניין אלבו. בהמשך, ולאחר שביהמ"ש המחוזי השיב ההליך לבימ"ש השלום, הגישה המשיבה בקשה לעיכוב הליכים עד להכרעה בעניין אלבו, בקשה שהתקבלה לנוכח הסכמת המבקשת כאן, שהסכימה שההליך יעוכב עד להכרעה בבקשת האישור בעניין אלבו. בהמשך המבקשת באמצעות באי כוחה, אשר מייצגים גם את המבקש בענין אלבו, הגישו הודעה ולפיה באי כוחה מתכוונים להגיש ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי בעניין אלבו, והותירה לשיקול דעת ביהמ"ש אם לעכב ההליכים בתיק זה עד להכרעה בערעור. ביהמ"ש דחה האפשרות לעיכוב ההליכים שוב, והורה על הגשת סיכומים.

23. עיון בסיכומי הצדדים מעלה שהם נותנים משקל להחלטת ביהמ"ש המחוזי בעניין אלבו, ואף נשענים עליה בסוגיות שתואמות לטענותיהם ודוחים הכרעות אחרות בהחלטה בעניין אלבו שאינן תואמות לטענותיהם. ביהמ"ש הפך והפך בסיכומי הצדדים ולא מצא כל נימוק או הסבר המניח את הדעת, מדוע אין להחיל את הקביעות שניתנו בהחלטה בבקשת האישור בעניין אלבו, על ההליך כאן, בהינתן שמדובר בשאלות של עובדה ומשפט דומות עד מאוד. כמו כן, ביהמ"ש לא מצא נימוק או הסבר מניח את הדעת, מדוע בימ"ש זה יחרוג מהחלטה של בימ"ש מחוזי, החלטה שחרשה את התלם בסוגיה המונחת לפתחו של בימ"ש זה. זאת, שעה שהצדדים עצמם נסמכים עליה, כל אחד בסוגיה שמצדדת במי מטענותיהם. לכן, אין לביהמ"ש, אלא לאמץ את החלטת ביהמ"ש המחוזי בשלמותה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

24. ביהמ"ש הציע למבקשת עת ביקשה עיכוב ביצוע עד מתן החלטה בערעור שתגיש על החלטת ביהמ"ש המחוזי למחוק ההליך כאן, אך המבקשת, וזו זכותה, לא ביקשה מחיקת הבקשה.

קיימת אפשרות סבירה כי התובענה תוכרע לטובת חברי הקבוצה

25. התנאי שנקבע בחוק לפיו בבוא ביהמ"ש לדון בבקשת אישור, לבחון האם ישנה אפשרות סבירה כי תובענה תוכרע לטובת חברי הקבוצה, נועד על מנת למנוע בקשות ותביעות סרק. בענייננו, כאמור שאלות אלו נבחנו במסגרת החלטת ביהמ"ש המחוזי בעניין אלבו, כפי שיפורט בהמשך, אשר כאמור לעיל, מעלה שאלות של עובדה ומשפט דומות לענייננו כאן, ואין לביהמ"ש אלא להפנות להחלטה בעניין אלבו, במסגרת פרקים ד-ה' (ה'1-ה'3) להחלטה, בה קיבל בקשת האישור בכפוף לעניין דחיית הבקשה לחייב בהשבה, ולאמץ קביעה זו גם לענייננו..

קבלת הבקשה בעניין החובה להציג את המשתנים המפחיתים בשלב הטרם חוזי

26. ביהמ"ש המחוזי קבע שאין לראות ביידוע המבוטח בדיעבד ולאחר כריתת החוזה אודות המשתנים המפחיתים, הפוטר את המשיבה מחובת היידוע המוטלת עליה. "תחילה לטענה כי בסמוך לאחר כריתת חוזה הביטוח נשלחת למבוטח הפוליסה וכך הוא מידע בדבר המשתנים המפחיתים. יידוע המבוטח בדיעבד ולאחר כריתת החוזה אודות המשתנים המפחיתים אינו עונה על החובה ליידע אותו בשלב הטרם חוזי. לא בכדי קובע חוזר המפקח כי החובה הינה בשלב הטרם חוזי ולא לאחר מכן. החשיבות של יידוע בדבר המשתנים המפחיתים בשלב זה גדולה, שכן זו העת לקבלת החלטות אצל המבוטח. לאחר שסיים לעסוק בדבר וסיכם עם נציג המבוטח אודות חוזה הביטוח, מעיינו לא בהכרח נתונים לעיון בפוליסה שנשלחת אליו. חלק מהאנשים מן הסתם מעיינים בה, אך הדעת נותנת כי חלקם, ודאי חלק לא מבוטל, אינם עושים זאת.

חשוב להדגיש, גם אשר לאלה הטורחים לעיין בפוליסה: בדף פרטי הביטוח שנשלח למבקש אין "הבלטה" מיוחדת של המשתנים המפחיתים, והם מופיעים עם יתר עשרות התנאים וללא הבלטה מיוחדת כנדרש, ואף לקראת סופו של דף פרטי הביטוח, העמוס במלל רב."

27. ביהמ"ש המחוזי הוסיף וקבע "ואשר לשיחה הטלפונית: כפי שנציגת המשיבה פירטה טלפונית בפני המבקש את פרטי הרכב, הנהגים, הכיסויים, הפרמיה וכיוב', הייתה יכולה גם לומר משפט או שניים לעניין המשתנים המפחיתים, דבר שלא נעשה.... ודוק: לא ניתן לקבל שמאחר ובחידוש פוליסה כבר יש בידי המבוטח פוליסה קודמת, בה מופיעים המשתנים המפחיתים, אין צורך לחזור עליהם טרם החידוש. אמירה כזו מניחה כהנחת מוצא כי כל מבוטח קורא את כל פרטי הפוליסה שבידיו ולא כך היא.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

מן הסתם חלק מהמבוטחים קוראים את הפוליסה וחלקם אינם עושים זאת. לא ניתן להסתמך על הנחה זו כבסיס לפטור מחובת הגילוי וההבלטה הנדרשת. ולא רק זו, כאמור, בפוליסה אין הבלטה מיוחדת של המשתתפים המפחיתים, כפי שהוסבר לעיל".

28. מעבר לכיבוד ערכאה בכירה, בית משפט זה מסכים עם קביעת ביהמ"ש המחוזי ולכן דוחה את טענות המשיבה לעניין העדר עילה אישית כפי שבאו במסגרת פרק ד' לסיכומיה.

דחיית הבקשה לאשר סעד של השבת הסכומים שהופחתו

29. במסגרת סיכומיה טענה המבקשת, שביהמ"ש המחוזי שגה בקביעתו בעניין זה, וכי בגין כך בא כוחה המייצג גם בעניין אלבו הגיש ערעור לביהמ"ש העליון בסוגיה זו, וכי לטענתה בכל מקרה אין להכריע במחלוקת זו לעניין היקף הנזק, וניתן יהיה להכריע בה בשלב הדיון בתביעה עצמה.

30. ביהמ"ש בעניין אלבו, קבע "כי אין ליישם את ההנחיה בסעיף 3 לחוזר המפקח. שיפוי המבוטח בגין נזק שלא אירע לו הינו מקרה שבו "הצדק זועק בהן כנגד יישום ההנחיה" כלשון בית המשפט בעניין אסולין". בהמשך קבע ביהמ"ש בעניין אלבו "כאמור, נמצא כי שיפוי המבוטחים מעבר לשיעור הנזק הינו בניגוד לעקרון יסודי בדיני ביטוח, ולמעשה יביא להתעשרותם שלא כדין. נמצא כי הסנקציה הקבועה בחוזר המפקח הינה בניגוד לסעיף 56 לחוק חוזה הביטוח. נסיבות מיוחדות אלה מצדיקות מתן היתר לתקיפה עקיפה". עוד קבע "95. לפיכך, לא מצאתי בהתנהלות האמורה משום הצדקה לשלול מהמשיבה את ההיתר לתקיפה עקיפה של חוזר המפקח על הביטוח. זאת, הן בשל כך שכבר אז הביעה המשיבה את עמדתה נגד סנקציה זו והן בשל חומרת הפגם בחוזר המפקח ותוצאותיו, כפי שהוסבר לעיל.

96. עם זאת, אין פירושו כי אין לציבור המבוטחים הרלבנטי, ובכללו חברי הקבוצה, כל סעד כתוצאה מהפרות המשיבה את הדין, כפי שבואר לעיל". לבסוף, קבע ביהמ"ש המחוזי "99. סיכומו של דבר, נקבע כי אין בנמצא אפשרות סבירה כי הקבוצה תזכה בסעד הקבוע בסעיף 3 לחוזר המפקח, קרי השבת הסכומים שהופחתו בשל המשתתפים המפחיתים, אך קיימת אפשרות סבירה לתשלום פיצוי לקבוצה שאיננה דווקא סכומים אלה ולצווים אחרים, לרבות צווי עשה".

31. גם בעניין זה, מעבר לכיבוד ערכאה בכירה, ביהמ"ש מסכים עם הנמקות ביהמ"ש המחוזי וכל המוסיף להן גורע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

האם יש חשיבות לכך שההתקשרות בוצעה באמצעות סוכני ביטוח ולא באמצעות חברת ביטוח?

32. נדמה שהטענה כאילו ההתקשרות בוצעה באמצעות סוכנים ולא באמצעות חברת הביטוח, נזנחה על ידי המשיבה במסגרת סיכומיה. יתרה מכך, נדמה שאין מחלוקת והמשיבה אף אינה טוענת אחרת, שסוכני ביטוח הינם שלוחים של המבטחות ומחייבים אותן, וכי חובות הגילוי המוטלות על המבטחות, חלות גם על שלוחיהן הם סוכני הביטוח מטעמן. בנסיבות אלו, יש לראות בסוכני הביטוח כשלוחים של המשיבה, ובהתאם החובות המוטלות על חברת הביטוח, חלות על שלוחיהן סוכני הביטוח.

האם המבקשת אינה תמת לב?

33. המשיבה טענה שהמבקשת הסתירה את העובדה שמדובר היה בחידוש לפוליסה ולא בפוליסה חדשה, ובהתאם כי המידע אודות המשתתפים המפחיתים כבר היה בידיעתה לאור כך שפוליסות קודמות היו בידיה. גם טענה זו נבחנה בהחלטת ביהמ"ש המחוזי שקבע שאין תחולה לכך שהמדובר בפוליסה מתחדשת, וכי בכל מקרה היה על המשיבה לגלות במסגרת השיחה הטלפונית אודות המשתתפים המפחיתים. בנסיבות אלו, אין לראות באי גילוי העובדה שמדובר בחידוש לפוליסה, כדי לקבוע שהמבקשת אינה תמת לב.

ביהמ"ש מקבל הבקשה לאישור התובענה כייצוגית

34. לנוכח כל האמור לעיל, ביהמ"ש קובע כי המבקשת עמדה בנטל להצביע, כי התובענה מעוררת שאלה מהותיות של עובדה ומשפט, שיש לכאורה אפשרות סבירה שהיא תוכרע בתובענה לטובת הקבוצה.

35. עילות התובענה והסעדים הנתבעים: ביהמ"ש מאמץ קביעתו של ביהמ"ש המחוזי בעניין אלבו, לרבות לעניין הקביעה ביחס להפרת חובה חקוקה כאמור בפרק ו' להחלטה בעניין אלבו. באשר לצווי עשה, אלו יבוררו במסגרת ההליך גופו. לעניין עילת התביעה של עשיית עושר ולא במשפט, ביהמ"ש קובע כי אין מקום לקבלת עילת תובענה בהתאם לעשיית עושר ולא במשפט להשבה, כאמור גם בהחלטה בעניין אלבו (סעיף 108 להחלטה).

36. הקבוצה התובעת תכלול: "כל מי שקיבל או יקבל תגמולי ביטוח בגין פוליסת ביטוח מקיף לרכב, שנכרתה עם המשיבה, לרבות באמצעות סוכנים, במקרים של "אובדן גמור" או "אבדן גמור להלכה", בסכום מופחת, בשל "משתתפים מפחיתים/מיוחדים", זאת מבלי שמשותפים אלו הוצגו לו בשלב הטרם חוזי, במהלך 3 השנים האחרונות ועד למועד אישור התובענה כייצוגית".

37. השאלה העיקרית המשותפת לחברי הקבוצה התובעת היא: "האם כל מי שקיבל או יקבל תגמולי ביטוח בגין פוליסת ביטוח מקיף לרכב, שנכרתה עם המשיבה, לרבות באמצעות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי - אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

סוכנים, במקרים של "אובדן גמור" או "אבדן גמור להלכה", בסכום מופחת, בשל "משתנים מפחיתים/מיוחדים", זאת מבלי שמשתנים אלו הוצגו לו בשלב הטרם חוזי, במהלך 3 השנים האחרונות ועד למועד אישור התובענה כייצוגית, נגרם לו נזק וזכאי ולכן זכאי לפיצוי ומהו סכום הפיצוי לו הוא זכאי".

38. התובעת המייצגת היא: גב' אנג'לה בר.

39. באי כוח התובעת המייצגת הם: עו"ד משה בן דרור ועו"ד ינון חימי.

40. על המבקשת להגיש כתב תביעה מתוקן עד לתאריך 10.7.25, בהתאם לשינויים האמורים בהחלטה זו שהתבססו על ההחלטה בעניין אלבו.

41. במקביל, ובהתאם להוראת סעיף 25 של חוק תובענות ייצוגיות, על ב"כ התובעת להגיש לאישור בית המשפט, לא יאוחר מתאריך 10.7.25 את נוסח ההודעה בדבר אישור הגשת התובענה כייצוגית. ההודעה תכלול את הפרטים המנויים בסעיף 14(א) לחוק. על ב"כ התובעת לשלוח עותק של נוסח ההודעה ישירות לנתבעות.

42. ההודעה תפורסם, לאחר אישור בית המשפט, בשני עיתונים יומיים בשפה העברית בגופן אות בגודל 16. בהוצאות פרסום המודעות תישא הנתבעת.

43. לנוכח התוצאה בה טענה מרכזית של הנתבעת התקבלה, והעובדה שלא התקיימו חקירות, ביהמ"ש מחייב את הנתבעת לשאת בשכר טרחת עורכי דינה של התובעת בגין בקשת האישור בסכום כולל של 7,500 ₪ (כולל מע"מ)

44. ביהמ"ש קובע תז"פ לתאריך 15.7.25 לעיון בנוסח ההודעה בדבר אישור הגשת התובענה כייצוגית, וכן בכתב התביעה המתוקן. מזכירות בית המשפט תמציא ההחלטה לצדדים ולמנהל בתי המשפט לצורך פרסום בפנקס התובענות הייצוגיות.

ניתנה היום, כ"ח סיוון תשפ"ה, 24 יוני 2025, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 159-04-24 בר נ' ביטוח חקלאי- אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

עדי הדר, שופט

